

**Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare
2023**

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a IX-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Dar în secolul al V-lea î.e.n. statul democrat atenian s-a afirmat pe scena istoriei grecești într-un mod atât de pregnant, deoarece foarte puține alte centre politice – asupra cărora, de altminteri, informațiile noastre sunt extrem de sumare sau lipsesc cu desăvârșire ne pot reține atenția în acest sens. [...] Atena rămâne pentru noi o adevărată «Elada a Eladei» – după expresia lui Pericle. Modelul democrației grecești rămâne modelul atenian. [...] Conducătorul mișcării democratice ateniene, Clistene [...] a făcut ca arhonții să nu mai fie aleși numai dintre aristocrați, ci să fie propuși de *deme*, iar începând din 457 î.e.n. a făcut ca funcția de arhonte să fie accesibilă oricărui cetățean. Instituția ostracismului a fost creată [...] în 507 î.e.n pentru a preîntâmpina revenirea tiraniei, - când un cetățean devenit prea popular, prea influent, era bănuie că aspira să devină conducătorul cetății. În fiecare an Adunarea Poporului era întrebată dacă avea bănuiele; în caz afirmativ cetățenii scriau pe un ciob de vas numele în cauză; dacă 6000 de cetățeni scriau același nume, persoana respectivă era trimisă în exil pe timp de 10 ani. Nu i se formula vina, nu era vorba de o sentință; ostracizarea era doar o măsură preventivă, nu o pedeapsă.”

(O. Drâmba, *Istoria culturii și civilizației*)

B. „Miile de soldați și vâslași de pe trireme, cetățeni atenieni, erau conștienți de aceste merite și sacrificii făcute – și vor pretinde să se țină seama de ele. Desfășurarea ulterioară a vieții politice va fi fără îndoială determinată și de această atitudine populară, fermă. Consecințele - traduse prin consolidarea continuă a patrimoniului popular – se vor vedea în curând. Astfel, în 461 î.e.n Cimon aristocratul care domina viața politică a Atenei este ostracizat din inițiativa căpeteniilor partidului democrat [...]. Din acest moment începe perioada de maximă afirmare a democrației ateniene. Prima lovitură dată aristocrației a fost desființarea autorității supreme a Areopagului, căruia nu i s-au mai lăsat decât puține prerogative: supravegherea cultului public și competența de judecată în cazuri de incendieri și de omucid. Prin transferarea tuturor drepturilor supreme în competența Adunării Poporului aceasta a devenit structura suverană a statului.”

(O. Drâmba, *Istoria culturii și civilizației*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **A**, două măsuri politice referitoare la *arhonți*. **4 puncte**
2. Menționați, din sursa **A**, două caracteristici ale *instituției ostracismului*. **4 puncte**
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **5 puncte**
4. Prezentați o consecință a faptelor istorice la care se referă sursele **A** și **B** pentru modelele și valorile din educație. **5 puncte**
5. Prezentați alte două fapte istorice desfășurate în Atena, în secolele al VI-lea – al V-lea î.Hr., în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Prezentați două asemănări între creștinism și iudaism. **12 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre **formarea popoarelor europene - etnogeneza românească**, având în vedere:

- menționarea a două cauze ale unui fapt politico-militar inițiat de statul roman față de regatul dac în secolul I d.Hr. și a unei caracteristici a acestui fapt istoric;
- precizarea unei acțiuni politico-militare referitoare la regatul dac, organizate de Imperiul Roman în anul 101 și prezentarea a două consecințe ale acestei acțiuni;
- prezentarea unei asemănări și a două deosebiri dintre etnogeneza românească și aceea a unui popor germanic;
- explicarea rolului unei personalități din secolele al V-lea - al VI-lea în formarea unui popor romanic.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză – efect**, respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.